

מסכת מעשר שני

פרק ה

א. בְּרַם רְבָעִי, מֵצִינוּ אֹתוֹ בְּקֹזֶזֶת אֲקָמָה, וְשַׁל עַרְלָה בְּתִרְסִית,
וְשַׁל קְבָרוֹת בְּסִיד, וְמִמְחָה וְשׂוֹפֶה. אָמַר רְבָנו שְׁמַעַן בָּנו גָּמְלִיאָל,
בְּפָה ذְּבָרִים אֲמֹרִים, בְּשִׁבְיעִית. וְהַצְנָעִים מְגִיחִין אֶת הַמְּעוֹת
וְאֲוֹמְרִים, כָּל הַגְּלָקֶט מֵזָה, יְהָא מַחְלָל עַל הַמְּעוֹת הָאֱלֹהִים:

ב. בְּרַם רְבָעִי קִיה עוֹלָה לִירּוּשָׁלָם מִגְּלָד יוֹם אָחָד לְכָל צָד. וְאִיזוֹ
הִיא תְּחוֹמָה, אִילָת מִן הַקָּרוֹם וְעַקְרָבָת מִן הַצְּפֹן, לוֹד מִן הַמִּזְרָב
וְמִרְדּוֹן מִן הַמִּזְרָח. וּמְשֻׁרְבוֹ הַפְּרוֹת, הַתְּקִינָנוֹ שִׁיְהָא נְפָקָה סְמוֹךְ
לְחוֹמָה. וְתַנְאֵי קִיה הַקְּבָר, שְׁאִימָתִי שִׁירָצָן, יִחְזֹר הַקְּבָר לְכָמֹות
שְׁהִיא. רַבִּי יוֹסֵי אָמֵר, מִשְׁחָרֶב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, קִיה הַתַּנְאֵי הַזָּה.
וְתַנְאֵי קִיה, אִימָתִי שִׁיבָּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, יִחְזֹר הַקְּבָר לְכָמֹות שְׁהִיא:

ג. בְּרַם רְבָעִי, בֵּית שְׁמָאי אֲוֹמְרִים, אֵין לוֹ חָמֵשׁ וְאֵין לוֹ בָּעָור.
וּבֵית הַלִּל אֲוֹמְרִים, יִשׁ לוֹ. בֵּית שְׁמָאי אֲוֹמְרִים, יִשׁ לוֹ פָּרֶט וַיִּשׁ לוֹ
עוֹלְלוֹת, וְהַעֲנִים פּוֹדִין לְעַצְמָן. וּבֵית הַלִּל אֲוֹמְרִים, כָּלּוֹ לְגַת:

ד. **כַּיִצְאָד** פֹּודֵין גֶּטֶע רְבָעִי, מִנִּיחַ אֶת הַסְּלָל עַל פִּי שֶׁלֶשֶׁה, וַאֲוֹמֵר,
כַּפְּנָה אֲדָם רֹצֶחֶת לְפִדּוֹת לוֹ בָּסְלָע עַל מִנְתָּה לְהֹזְצִיאָה יְצִיאָות מַבִּיתוֹ.
וּמִנִּיחַ אֶת הַמְּעוֹת, וַאֲוֹמֵר, כָּל הַגְּלָקְטָמָה, מִחְלָל עַל הַמְּעוֹת הָאַלְוָה
בְּכֵה וּבְכֵה סְלִימָם בָּסְלָע:

ה. וּבְשִׁבְיעִית, פֹּודֵהוּ בְּשִׁנְיוֹן. וְאִם הִיה הַכָּל מַפְּקָר, אֵין לוֹ אֶלָּא
שְׁכָר לְקִיטָּה. הַפּוֹדֵה גֶּטֶע רְבָעִי שֶׁלוֹ, מוֹסִיף עַלְיוֹ חַמְשִׁיתוֹ, בֵּין
שֶׁהִוא שֶׁלוֹ וּבֵין שְׁנַתָּנוֹ לוֹ בְּמִתְּנָה:

ו. עַרְבָּה יּוֹם טוֹב הַרְאַשׁוֹן שֶׁל פֶּסֶח שֶׁל רַבִּיעִית וּשֶׁל שִׁבְיעִית, הִיה
בַּעֲוָר. **כַּיִצְאָד** הִיה בַּעֲוָר, נוֹתָנֵין תְּרוּמָה וַתְּרוּמָת מַעֲשֵׂר לְבָעָלִים,
וּמַעֲשֵׂר רָאשׁוֹן לְבָעָלִים, וּמַעֲשֵׂר עֲנֵי לְבָעָלִים. וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי וּהַבְּכוּרִים
מִתְּבָעָרִים בְּכָל מִקּוֹם. **רַבִּי שְׁמַעֲון** אוֹמֵר, הַבְּכוּרִים נִתְּנִין לְכָהָנים
כְּתַרְוּמָה. הַתְּבָשֵׁיל, בֵּית שְׁמָאי אוֹמְרִים, אַרְיךָ לְבָעָר. וּבֵית הַלְּל
אוֹמְרִים, **הַרִּי** הוּא כְּמַבָּעָר:

ז. **מַי** שְׁהִי לוֹ פִּרְוֹת בְּזַמָּן הַזֶּה וְהַגִּיעָה שְׁעַת הַבַּעֲוָר, בֵּית שְׁמָאי
אוֹמְרִים, אַרְיךָ לְחַלְלוֹן עַל הַכְּסָף. וּבֵית הַלְּל אוֹמְרִים, אַחַד שְׁהַן
כְּסָף וְאַחַד שְׁהַן פִּרְוֹת:

ח. **אָמַר** **רַבִּי יְהוּדָה**, בְּרָאשׁוֹנה קֵיז שׂוֹלְחִין אַכְל בַּעַלִי בְּתִים
שְׁבָעָדִינָת, מְהֻרוּ וְהַתְּקִינוּ אֶת פִּרְוֹתֵיכֶם עַד שְׁלָא תָּגִיעַ שְׁעַת

הבעור. עד שָׁבָא רַبִּי עֲקִיבָא וְלִפְנֵי, שֶׁכֹּל הַפְּרוֹת נְשָׁלָא בָּאוּ לְעֻזָּנוֹת הַמְּעֻשָּׂרוֹת, פְּטוּרִים מִן הַבְּעֹור:

ט. מי שָׁהִיוּ פְּרוֹתִיוּ רְחוֹקִים מִפְּנֵי, אָרִיךְ לְקַרְוֹא לְהֶם שְׁם. מְעֻשָּׂה בְּרַבֵּנוּ גָּמְלִיאָל וְהַזָּקְנִים שָׁהִיוּ בְּאַיִן בְּסֶפִינָה, אָמַר רַבָּנוּ גָּמְלִיאָל, עַשְׂוֵר שָׁאָגִי עַתִּיד לְמוֹד, נְתַווּ לְיְהוָשָׁע, וּמְקוּמוֹ מְשָׁכָר לוֹ. עַשְׂוֵר אַחֲרָ שָׁאָגִי עַתִּיד לְמַד, נְתַווּ לְעַקְיָבָא בֶּן יוֹסֵף שִׁיזְקָה בּוֹ לְעֲגִים, וּמְקוּמוֹ מְשָׁכָר לוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוָשָׁע, עַשְׂוֵר שָׁאָגִי עַתִּיד לְמוֹד נְתַווּ לְאַלְעָזָר בּוֹ עַזְרִיה, וּמְקוּמוֹ מְשָׁכָר לוֹ. וְנִתְקַבֵּלוּ זֶה מִזָּה שְׁכָר:

י. בְּמִנְחָה בַּיּוֹם טוֹב הַאָחֶרֶן הִזְמַנְתָּוּ מִתּוֹדִין. כַּיְצַד הִיה הַיּוֹדֵי, בְּעַרְפִי הַקְדֵשׁ מִן הַבַּיִת (דברים כו), זֶה מְעֻשָּׂר שְׁנִי וְגַטְעַ רְבָעִי. נִתְתַּנוּ לְלִזְוִי, זֶה מְעֻשָּׂר לְלוִי. וְגַם נִתְתַּנוּ, זֶה תְּרוֹמָה וְתְרוֹמָת מְעֻשָּׂר. לְגַר לִיתּוּם וְלְאַלְמָנָה, זֶה מְעֻשָּׂר עֲגִי, הַלְּקָט וְהַשְּׁכָחָה וְהַפְּאָה, אָף עַל פִי שְׁאַיְנוּ מַעֲכָבִין אֶת הַיּוֹדֵי. מִן הַבַּיִת, זֶה חַלָּה:

יא. בְּכָל מְצֻוֹתָךְ אָשֵר צִוִּיתָנִי (שם), הָא אָם הַקְדִים מְעֻשָּׂר שְׁנִי לְרֹאשׁוֹן, אֵינוֹ יָכוֹל לְהַתְנוֹדוֹת. לֹא עַבְרִתִי מִמְצֹוֹתֶךָ, לֹא הַכְּרָשֶׁתִי מִמְּנִין עַל שְׁיָינוּ מִינּוֹ, וְלֹא מִן הַתְּלִישָׁה עַל הַמְּחַבֵּר, וְלֹא מִן הַמְּחַבֵּר עַל הַתְּלִושָׁה, וְלֹא מִן הַחַדְשָׁה עַל הַיּוֹשֵׁן, וְלֹא מִן הַיּוֹשֵׁן עַל הַחַדְשָׁה. וְלֹא שְׁכַחְתִּי, לֹא שְׁכַחְתִּי מַלְבָּרְכָּךְ וּמַלְהַזְכִיר שֶׁמֶה עַלְיוֹ:

יב. לא אָכְלָתִי בְּאַנִּי מִפְנֵו (שם), הֲא אֶמְאַלְוֹ בְּאַנִּינָה אֵין יוּכָל
לְהַתּוֹדוֹת. וְלֹא בְעִרְתִּי מִפְנֵו בְּטָמָא, הֲא אֶמְאַלְוֹ בְּטָמָא אֵין
יוּכָל לְהַתּוֹדוֹת. וְלֹא נִתְחַתִּי מִפְנֵו לִמְתָה, לֹא לְקַחְתִּי מִפְנֵו אָרוֹן
וּמְכֻרִיכִים לִמְתָה, וְלֹא נִתְפִּיו לְאוֹגָנִים אַחֲרִים. שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל ה'
אלֹהִי, בְּבָאתִיו לְבֵית הַבְּחִירָה. עֲשִׂיתִי כָּל אֲשֶׁר צוִּיתִי, שְׁמַחְתִּי
וּשְׁמַחְתִּי בָוָה:

יג. הַשְׁקִיפָה מִפְנֵזָן קָדְשָׁה מִן הַשְׁמִים (דברים כו, טו), עָשָׂינו מֵה
שְׁגָזָרָת עָלֵינו, אָף אַתָּה עָשָׂה מֵה שְׁהַבְּתָחָתָנוּ, הַשְׁקִיפָה מִפְנֵזָן
קָדְשָׁה מִן הַשְׁמִים וּבָרֵךְ אֶת עַמְךָ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּבָנִים וּבָנֹות. וַיָּאֹת
הָאָדָם אֲשֶׁר נִתְחַתָּה לְנוּ, בָטֵל וּבָמַטֵּר וּבָנוֹלְדוֹת בְּהַמָּה. כִּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּעַת לְאָבוֹתֵינוּ אֶרְץ זֶבֶת חֶלְבָן וּדְבַשָּׁן, כִּי שְׁתַפְתָּנוּ טעם בְּפִרְוֹת:

יד. מִכָּאֹן אָמְרוּ, יִשְׂרָאֵל וּמִמְּזִירִים מִתּוֹדִים, אָבֶל לֹא גִּרִים וְלֹא
עֲבָדִים מִשְׁחָרְרִים, שְׁאֵין לָהֶם חֵלֶק בְּאֶרְץ. רַבִּי מַאֲיר אוֹמֵר, אָף לֹא
כְּבָנִים וְלוּוּם, שְׁלֹא נִטְלּוּ חֵלֶק בְּאֶרְץ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, יִש לָהֶם עַרְיִ
מִגְרָשׁ:

יה. יוֹחָנָן כְּהָן גָּדוֹל הַעֲבִיר הַזָּקִיות הַמְּעַשֵּׂר. אָף הוּא בָטֵל אֶת
הַמְּעוֹרִים, וְאֶת הַנּוֹקְפִים. וְעַד יְמֵי הִיא פְּטִישׁ מִכָּה בִּירוּשָׁלָם,
וּבִיְמֵי אֵין אָדָם צָרִיךְ לְשָׁאֹל עַל הַקְּמָאִים:

